

Kodumaine viis (1918/1945?)

pühendatud Heljo Sepale

Heino Eller (1887-1970)

Lugupeetud dirigendid!

"Kodumaine viis" on igale keelpillimängijale ilmselt sama oluline nagu koorilauljale Ernesaksa/Koidula „Mu isamaa on minu arm“, seetõttu ei olnud selle imeilusa teose kavva võtmise üldse küsimuse all, iseäranis noortepeol. Oma üldiselt esituslaadilt peaks ta olema vaatamata keskmisele murelikuma meeleoluga vaheosale ennekõike helge ja heas mõttes õhkav.

Mõned tähelepanekud:

1. Tempo real on kirjas „väljenduslikult laulvalt“ ja just neid kahte sõna peaks teose vältel meeles pidama.
2. Tempo ise võiks harjutamisel 55-60 lööki minutis ehk pigem pisut liikuvam, sest laulukaare all suure koosseisuga esitades jääb ta ilmselt niikuinii pisut aeglasemaks.
3. Hoolimata sellest, et kogu partituur ei ole täidetud erinevate fraase märkivate „kahvlitega“, palun siiski tähelepanu pöörata.
4. Palun Teid väga hoida kinni nooti märgitud strihhidest, vastasel juhul ajame laulupeol fraseerimisel kõik oma asja.
5. Taktis 26 ja 87 teeme väikese viivituse/ aeglustuse, järgmises taktis juba *a tempo*.
6. Taktides 28-29 on aeglustus üsna suur.
7. Enne nr 5 lõõn aeglustuse käigus triooli kõik kolm lööki eraldi välja.

Mõned ohukohad:

1. Vaheosas (nr 3) palun tähelepanu pöörata 16ndik pausidele ja sarnastele *diminuendo* märkidele nagu taktis 30 I viiuli partiis on, et tuleks see n-ö ohkemotiiv kujundina välja. Samamoodi tasub vaheosas jälgida madalate pillide 8ndik pause.
2. Nr 5 tuleks jälgida, et pärast eelmise takti koma on jälle helgem meeleolu, mitte sünged muremõtted.
3. Taktides 52-55 on oht pisut seisma jääda, kui violad ja II viiul initsiatiivi I viiuli käest endale ei võta. Siin tasub violasid ja II viiulit julgustada.
4. Taktides 69-72 tuleb I viiulit kõvasti tagasi hoida, et II viiuli liin läbi kostaks.

Mõned soovitusel:

1. Kuivõrd taktides 28-29 ja 92 on üsna suured aeglustused, soovitan need taktid 4 peale lüüa.
2. Samuti aeglustustes enne nr 6 ja takti 79 - võtke nendeks aeglustusteks aega ja valmistage peateema tagasitulek selle aeglustusega ette.
3. Kui vähegi võimalik, võiksid noored orkestrandid selle teose laulupeoks pähe õppida. Minu kogemus on näidanud, et see jääb neil kiiremini pähe, kui me arvata oskame.

Soovin, et me üheskoos ärataksime uues keelpillimängijate põlvkonnas austust ja armastust selle teose vastu!

Rasmus Puur